

JOAN FUSTER

Mor el gran intel·lectual

Adéu a Fuster

Quan EL TEMPS ja estava imprès Joan Fuster va patir un infart mortal. Sense més dilació, amb la doble consternació per la pèrdua del mestre i d'un dels pares d'aquest setmanari, hem forçat la maquinària en aquest bloc d'urgència que inevitablement trenca la morfologia habitual.

La nit del dissabte 20 juny havia sopat fora, a una distància mòdica de la seua ciutatella inexpugnable de Sant Josep, 10. Un tràmit nutritiu d'escàs entusiasme. L'últim, i plovia amb insídia sobre l'extensió cereal de Sueca, de tendres verds en aquesta estació. El diumenge havia de relluir més que el sol per precepte, però la meteorologia per aquestes latituds adopta formes insurrectes. Joan Fuster va despertar amb dificultats respiratòries i va comunicar el seu malestar a l'escriptor Josep Palàcios. El metge Jaume Lloret no es va fer esperar i després d'examinar-lo va requerir una

unitat d'urgència per a efectuar l'ingrés i intervenir sobre el mal. El pacient estava on sempre, en la seua butaca, i com no podia ser d'una altra manera, va deixar anar una observació aguda sobre l'embaràs de la situació. Però el malestar no va ser còmplice de la ironia final i es va intensificar fins a un espasme irreversible, zenital. Joan Fuster havia mort com havia viscut: sense ganes, a la una del migdia, a cinc mesos dels setanta anys, a trenta anys de *Nosaltres els valencians*.

"Un pinta un paisatge, escriu una novel·la, investiga sobre l'àtom, o medita sobre la mort, per esquivar el pensament de la mort —el pensament de la pròpia

mort—. Tot això és igualment *distracció*, encara que a vegades puga aparentar el contrari i *fins i tot siga el contrari*. I, potser, en última instància, l'oci autèntic és *només* la mort". La transparent conclusió la va tenir en una nit com el marbre del 1953, i ara Fuster havia ingressat en l'oci autèntic. Sobre la taula de treball havia deixat les ulleres i l'encenedor com si haguera anat a buscar un llibre, i en els estants la collita més suggestiva que mai havia produït aquest territori de contrastos que limita amb la catàstrofe.

La seua última voluntat era eclipsar-se amb discreció, però la seua absència no tardaria a notar-se i a propagar-se a pri-

